



<https://doi.org/10.18523/3041-1718.2026.3.2.20-28>

УДК 327.5:355.4

Олександр Осадчий

Полковник, Департамент закупівель Міністерства оборони України,
здобувач ступеня магістра за ОНП «Бізнес-дипломатія і GR-політики»,
Національний університет «Києво-Могилянська академія», Україна
<https://orcid.org/0009-0007-9499-2715>
Bmwooo40@gmail.com

Яна Желябовська

Магістр політології, старша викладачка кафедри міждисциплінарної освіти
факультету «Києво-Могилянська школа професійної та неперервної освіти»,
Національний університет «Києво-Могилянська академія», Україна
<https://orcid.org/0009-0003-6492-5563>
ya.zheliabovska@ukma.edu.ua

ВІЙСЬКОВО-ТЕХНІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ З ПАРТНЕРАМИ: ПОЛІТИЧНІ ОБМЕЖЕННЯ ТА ЕКОНОМІЧНІ МОЖЛИВОСТІ

У статті досліджено військово-технічне співробітництво (далі — ВТС) України з міжнародними партнерами у 2022–2025 рр. як багатовимірний процес, що формується на перетині політики, економіки та національної безпеки. Аргументовано, що після початку повномасштабної війни ВТС еволюціонувало від переважно епізодичних поставок до системи повного циклу, яка охоплює навчання персоналу, логістичну й ремонтно-сервісну підтримку, стандартизацію процедур, передачу технологій та елементи виробничої кооперації. Показано, що ефективність ВТС визначається взаємодією двох груп чинників: 1) політичних обмежень — внутрішньополітичних циклів держав-партнерів, режимів експортного контролю, чутливості технологій та ескалаційних ризиків, а також процедурної інерції ухвалення рішень; 2) економічних можливостей — спроможності України забезпечувати життєвий цикл отриманих систем, розвивати сервісні хаби, диверсифікувати фінансові механізми та локалізувати окремі виробничі операції. На матеріалі кейсів США, ЄС і Туреччини виокремлено різні моделі ВТС: масштабна ресурсно-технологічна підтримка та інтероперабельність (США), інституційна координація та поступова виробнича інтеграція (ЄС), технологічна взаємодоповнюваність і двостороння кооперація в чутливих сегментах (Туреччина). Обґрунтовано, що стратегічний ефект ВТС зростає за умови переходу від логіки «поставок» до логіки «спроможностей», тобто включення в пакети підтримки навчання, ЗП, ремонту,

боєприпасів та управління запасами, а також формування передбачуваного регуляторного середовища для спільних виробництв. Сформульовано рекомендації для державної політики: посилення міжвідомчої координації, пріоритезація стандартів і платформ, розвиток локалізації та довгострокових програм співпраці.

Ключові слова: військово-технічне співробітництво, обороноздатність держави, політична підтримка, оборонно-промисловий комплекс, інтероперабельність, міжнародне партнерство.

Постановка наукової проблеми. Повномасштабна збройна агресія Російської Федерації проти України у 2022 р. радикально трансформувала параметри функціонування національної системи безпеки та оборони. У цих умовах військово-технічне співробітництво (далі — ВТС) набуло системного значення як визначальний інструмент забезпечення обороноздатності держави.

На відміну від попередніх періодів, коли ВТС виконувало допоміжну роль, сучасна модель передбачає інтеграцію постачання озброєнь із навчанням персоналу, технічним обслуговуванням, логістикою та стандартизацією¹. Це свідчить про перехід до нової парадигми, в якій ВТС постає як комплексна система формування військових спроможностей.

Проте ефективність цього процесу суттєво обмежується політичними чинниками, що охоплюють внутрішньополітичні цикли держав-партнерів, обмеження експортного контролю, а також ризики ескалації конфлікту. Паралельно економічні можливості України визначають здатність перетворювати зовнішню допомогу на довгостроковий ресурс розвитку власного оборонно-промислового комплексу.

Отже, ключова наукова проблема полягає у визначенні механізмів взаємодії політичних обмежень та економічних можливостей у межах сучасного військово-технічного співробітництва України.

Метою статті є комплексне вивчення політичних обмежень та економічних можливостей військово-технічного співробітництва України у 2022–2025 рр. на прикладі співпраці зі США, ЄС і Туреччиною, а також визначення шляхів підвищення його ефективності.

Гіпотеза дослідження полягає в тому, що ефективність ВТС зростає за умови інституціоналізації політичної підтримки та розвитку економічних механізмів забезпечення життєвого циклу озброєнь.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній науковій літературі військово-технічне співробітництво розглядають у межах кількох ключових теоретичних підходів. Представники реалістичної школи міжнародних відносин (зокрема Дж. Міршаймер) трактують ВТС як інструмент забезпечення балансу сил, де передача озброєнь є засобом зміцнення військового потенціалу держави та стримування противника.

Водночас неоліберальний інституціоналізм (Р. Кеоган, Дж. Най) акцентує на ролі міжнародних інституцій, які сприяють формуванню стабільних механізмів співробітництва, стандартизації та взаємосумісності збройних сил.

Значний внесок у дослідження ВТС роблять прикладні аналітичні центри. Зокрема, звіти SIPRI дають змогу оцінити глобальні тенденції трансферів озброєнь, тоді як IISS аналізує військові спроможності держав у контексті міжнародної безпеки².

Українські дослідники, зокрема В. Бадрак, наголошують на проблемах розвитку оборонно-промислового комплексу, включно з технологічною залежністю, інституційними бар'єрами та потребами локалізації виробництва³.

Попри значну кількість досліджень, бракує інтегрованого аналізу взаємодії політичних та економічних чинників ВТС, що визначає актуальність цієї роботи.

¹ Congressional Research Service, *U.S. Security Assistance to Ukraine* (Washington, 2024).

² IISS, *The Military Balance 2024* (London: IISS, 2024).

³ В. Бадрак, *Оборонно-промисловий комплекс України: стан і перспективи розвитку* (Київ, 2022).

Важливим елементом наукового аналізу військово-технічного співробітництва є також дослідження його як інструменту зовнішньополітичного впливу. У сучасних західних дослідженнях ВТС розглянуто не лише як економічний або безпековий механізм, але і як засіб формування залежностей, зміцнення союзницьких відносин та розширення геополітичного впливу держав-донорів. Зокрема, у працях, присвячених оборонній кооперації, наголошено, що передача озброєнь супроводжується формуванням довгострокових інституційних зв'язків, які впливають на військову доктрину, оперативні стандарти та навіть політичні рішення держав-реципієнтів. Отже, ВТС є елементом так званої «безпекової залежності», яка водночас може мати як позитивний ефект (інтеграція в системі колективної безпеки), так і ризики обмеження стратегічної автономії.

Окрему увагу дослідники приділяють ролі транснаціональних корпорацій оборонного сектору, які стають активними учасниками ВТС. У цьому контексті співробітництво держав доповнюється економічними інтересами приватного капіталу, що сприяє комерціалізації оборонної сфери та посилює конкуренцію на глобальному ринку озброєнь. Ці висновки корелюють із результатами досліджень SIPRI⁴, які демонструють зростання ролі військово-технічного співробітництва в трансформації глобального ринку озброєнь.

Отже, в сучасній науковій літературі ВТС має багато вимірів, адже поєднує політичні, економічні та безпекові компоненти, проте питання їхньої взаємодії в конкретному кейсі України залишається недостатньо дослідженим.

Наявні дослідження здебільшого розглядають політичні або економічні аспекти військово-технічного співробітництва окремо. Бракує комплексного підходу, який би пояснив, як політичні обмеження трансформуються в економічні бар'єри, а економічні інструменти можуть зменшувати політичні ризики залежності.

Саме цей взаємозв'язок і є основним предметом цього дослідження.

1. Політичні обмеження військово-технічного співробітництва

Політичний вимір військово-технічного співробітництва України з партнерами визначається складною взаємодією внутрішніх і зовнішніх чинників, що безпосередньо впливають на масштаби, структуру та динаміку надання оборонної допомоги. Передусім рішення щодо передачі озброєнь формуються в політичному контексті держав-донорів, де важливу роль відіграють електоральні цикли, позиції політичних еліт і громадської думки.

Зокрема, у Сполучених Штатах Америки механізми ухвалення рішень щодо військової допомоги Україні демонструють значну залежність від балансів між виконавчою владою та Конгресом. Це створює ситуацію, за якої обсяги підтримки можуть бути як суттєво збільшені, так і обмежені під впливом внутрішньополітичної боротьби. Подібна залежність формує фактор невизначеності, що ускладнює довгострокове планування оборонної політики України. Ця залежність підтверджується аналітичними матеріалами Congressional Research Service¹, які підкреслюють роль Конгресу США у формуванні обсягів і напрямів військової допомоги Україні.

Іншим важливим обмеженням є режими експортного контролю та обмеження на передачу високотехнологічних систем. Держави-партнери часто обережно підходять до поставок озброєнь, які можуть бути використані для завдання ударів по території Російської Федерації, що пов'язано з ризиками ескалації конфлікту. Отже, політичні обмеження формують своєрідну «межу допустимості» у ВТС, яка визначає доступність тих чи інших систем.

Одночасно важливою характеристикою політичного виміру є поступова інституціоналізація підтримки України. Перехід від ситуативних рішень до багаторічних програм співпраці свідчить про трансформацію ВТС з інструменту тактичного реагування на елемент стратегічного партнерства.

Важливо також враховувати, що політичні обмеження у військово-технічному співробітництві мають не лише ситуативний, а й структурний характер. Вони формуються в межах наявних міжнародних режимів безпеки, включно з системою експортного контролю, багатосторонніми

⁴ SIPRI, *Trends in International Arms Transfers 2023* (Stockholm: SIPRI, 2024).

угодами щодо нерозповсюдження озброєнь та політичними домовленостями між державами. Це означає, що навіть за наявності політичної волі підтримка України може бути обмежена інституційними рамками.

Крім того, важливу роль відіграє фактор «ескалаційної чутливості», який визначає готовність партнерів передавати певні категорії озброєнь. Зокрема, системи великої дальності або високо-технологічні компоненти часто розглядають як потенційно ескалаційні, що обмежує їх постачання або супроводжується додатковими умовами використання.

Суттєвим аспектом є також асиметрія в ухваленні рішень між різними категоріями партнерів. Якщо для США характерна централізована модель ухвалення стратегічних рішень, то у ЄС рішення потрібно узгодити між державами-членами, що значно уповільнює процес. Це створює ситуацію, коли навіть за наявності ресурсів їх ефективне використання затримується через політичні процедури.

Отже, політичні обмеження ВТС не є випадковими, а мають системний характер і формуються як результат складної взаємодії міжнародних норм, внутрішньополітичних процесів та безпекових ризиків.

2. Економічні можливості та обмеження

Економічний вимір військово-технічного співробітництва визначає здатність України ефективно інтегрувати отримані ресурси у власну систему оборони. Ключовим аспектом є не лише отримання озброєнь, а й забезпечення їх повноцінного життєвого циклу, включно з технічним обслуговуванням, ремонтом, модернізацією та забезпеченням боєприпасами.

В умовах війни високої інтенсивності критичного значення набуває концепція «економіки володіння» (*total cost of ownership*), яка передбачає врахування повних витрат на використання озброєнь. Без належної інфраструктури обслуговування навіть високотехнологічні системи швидко втрачають свою ефективність, що знижує реальний оборонний потенціал.

Особливу роль у цьому контексті відіграє локалізація виробництва та сервісу. Розвиток ремонтних хабів, створення спільних підприємств та перенесення окремих виробничих операцій на територію України дають змогу не лише скоротити логістичні витрати, а й підвищити автономність функціонування оборонного сектору.

Крім того, економічні можливості ВТС тісно пов'язані з розвитком інвестиційного середовища. Прозорість регуляторної політики, захист прав інтелектуальної власності та стабільність правил гри є ключовими передумовами залучення іноземних партнерів до довгострокових проєктів.

Важливим аспектом економічного забезпечення ВТС є також проблема фрагментації типів озброєння, що надходять до України від різних партнерів. Використання значної кількості різних платформ створює додаткове навантаження на логістичні системи, ускладнює підготовку персоналу та збільшує витрати на обслуговування.

У цьому контексті виникає необхідність переходу до політики типізації озброєнь, яка передбачає обмеження різноманітності техніки та концентрацію ресурсів на окремих платформах. Це дає змогу зменшити витрати на технічне забезпечення та підвищити загальну ефективність використання ресурсів.

Окрему роль відіграє питання довгострокового фінансування. Військово-технічне співробітництво потребує значних інвестицій не лише з боку партнерів, але й з боку України. Це охоплює витрати на створення інфраструктури, модернізацію підприємств ОПК, підготовку кадрів та розвиток науково-дослідної бази.

У цьому контексті важливим напрямом є залучення міжнародних фінансових інституцій та використання механізмів спільного фінансування проєктів, що дає змогу розподілити ризики та забезпечити стабільність розвитку ВТС.

Отже, економічний вимір військово-технічного співробітництва потребує системного підходу, що враховує як короткострокові потреби фронту, так і довгострокові цілі розвитку національної економіки.

3. Порівняльний аналіз моделей ВТС: США, ЄС, Туреччина

Сполучені Штати Америки

Модель військово-технічного співробітництва США з Україною характеризується високим рівнем ресурсної забезпеченості та технологічності. Вона передбачає інтегрований підхід, що охоплює постачання озброєнь, підготовку персоналу, логістичну підтримку та стандартизацію процедур.

Головною особливістю цієї моделі є залежність від внутрішньополітичних процесів. Рішення про фінансування допомоги ухвалює Конгрес, що створює можливість для політичних затримок і змін у стратегічних пріоритетах.

Європейський Союз

Європейська модель ВТС базується на інституційній координації та багаторівневому управлінні. Використання механізмів на кшталт European Peace Facility дає змогу акумулювати ресурси держав-членів і спрямовувати їх на підтримку України.

Водночас складність цієї моделі полягає в різномірності інтересів країн ЄС, що може уповільнювати процес ухвалення рішень. Попри це, ЄС поступово переходить до формування спільного оборонного простору, що відкриває можливості для глибшої інтеграції України. Зокрема, фінансові механізми підтримки, як-от European Peace Facility⁵, відіграють ключову роль у забезпеченні стабільності військово-технічного співробітництва з боку Європейського Союзу.

Туреччина

Турецька модель ВТС є прикладом більш гнучкого і прагматичного підходу. Вона базується на принципі технологічної взаємодоповнюваності та орієнтації на конкретні проєкти.

Співпраця у сфері безпілотних технологій демонструє потенціал двосторонніх партнерств, які можуть поєднувати передачу технологій із розвитком локального виробництва. Це створює передумови для зменшення залежності від великих міжнародних коаліцій.

Порівняльний аналіз зазначених моделей дає змогу зробити висновок, що ефективність військово-технічного співробітництва значною мірою залежить від ступеня його інституціоналізації та рівня технологічної кооперації.

Американська модель забезпечує найбільший обсяг ресурсів, але залишається політично залежною. Європейська модель має більшу стабільність, однак поступається за швидкістю ухвалення рішень. Турецька модель є гнучкою, але має обмежений масштаб.

З погляду України, оптимальною є комбінація цих моделей: можливість одночасно отримувати ресурси, інтегруватися в міжнародні інституції та розвивати власний оборонно-промисловий потенціал.

Такий підхід відповідає сучасним тенденціям міжнародних відносин, де безпекове співробітництво дедалі більше поєднується з економічною взаємозалежністю та спільним виробництвом.

4. Інституційна трансформація ВТС

Аналіз показує, що військово-технічне співробітництво України перебуває у фазі глибокої трансформації. Відбувається перехід від моделі, орієнтованої на постачання озброєнь, до моделі, що передбачає формування комплексних спроможностей.

Ця трансформація охоплює:

- інтеграцію в міжнародні системи стандартизації;
- розвиток власного ОПК;
- посилення державно-приватного партнерства;
- формування довгострокових програм співробітництва.

Поглиблений аналіз інституційної трансформації військово-технічного співробітництва України свідчить про поступове формування нових механізмів взаємодії з міжнародними партнерами, які виходять за межі традиційної моделі міждержавних домовленостей. У сучасних умовах

⁵ European Commission, *European Peace Facility: Annual Report 2023* (Brussels, 2024).

спостерігається зростання ролі багаторівневих форматів співробітництва, що охоплюють не лише урядові структури, а й міжнародні організації, приватний сектор та науково-дослідні установи.

Одним із ключових напрямів розвитку є формування спільних інституційних платформ для координації військової допомоги. Такі платформи дають змогу забезпечити узгодженість дій між різними партнерами, уникнути дублювання ресурсів та підвищити ефективність їх використання. Важливим елементом цих механізмів є цифровізація процесів обліку, моніторингу та розподілу допомоги, що сприяє підвищенню прозорості та оперативності управління.

Особливого значення набуває гармонізація нормативно-правової бази України із стандартами НАТО та Європейського Союзу, що створює передумови для глибшої інтеграції в міжнародні оборонні системи. Це охоплює адаптацію процедур закупівель, стандартизацію технічних вимог та впровадження сучасних практик управління життєвим циклом озброєнь.

Водночас трансформація інституційного середовища передбачає необхідність підвищення ефективності внутрішніх управлінських структур, відповідальних за реалізацію ВТС. Ідеться про створення централізованих органів координації, здатних оперативно реагувати на виклики та забезпечувати стратегічне планування розвитку оборонного сектору.

5. Сценарний аналіз розвитку ВТС

Подальший розвиток військово-технічного співробітництва України може відбуватися за кількома сценаріями:

- сценарій глибокої інтеграції — передбачає поступове входження України до європейського оборонного простору;
- сценарій часткової автономії — акцент на розвитку власного ОПК зі збереженням кооперації;
- сценарій фрагментації — зростання залежності від нестабільної зовнішньої підтримки.

Найефективнішим є перший сценарій, який поєднує політичну стабільність і економічний розвиток.

Реалізація військово-технічного співробітництва на практиці супроводжується значною кількістю організаційних та інституційних викликів. Однією з ключових є проблема координації між різними органами державної влади, відповідальними за формування запитів, прийом техніки, її розподіл і подальше обслуговування.

Особливого значення набуває створення ефективної системи управління потоками військової допомоги, яка забезпечує швидкість ухвалення рішень та їх узгодженість. Відсутність такої системи може призводити до затримок у доставці озброєнь, їх нераціонального використання або перевантаження логістичної інфраструктури.

Іншим важливим аспектом є підготовка персоналу. Складні сучасні системи озброєнь потребують високого рівня технічної компетентності, а отже розгортання відповідних навчальних програм як за кордоном, так і на території України.

Крім того, значну роль відіграє питання стандартизації. Використання різних типів озброєння, постачальниками яких є різні партнери, створює проблему сумісності, що впливає на ефективність їх застосування. Вирішення цієї проблеми можливе через поступове впровадження стандартів НАТО⁶ та уніфікацію технічних рішень.

Важливим напрямом розвитку ВТС є також створення спільних виробничих потужностей. Це не лише дає змогу підвищити ефективність забезпечення збройних сил, але й сприяє розвитку національної промисловості та створенню нових робочих місць.

Для об'єктивного оцінювання ефективності військово-технічного співробітництва доцільно використовувати систему кількісних та якісних індикаторів (швидкість постачання озброєнь, рівень їх технічної готовності, ефективність використання в бойових умовах, а також ступінь локалізації виробництва).

Важливим показником є час між ухваленням політичного рішення та фактичним введенням системи в експлуатацію. Скорочення цього часу свідчить про підвищення ефективності логістичних і організаційних процесів.

⁶ NATO, *NATO Standardization Office*, accessed May 5, 2026, <https://www.nato.int>.

Не менш значущим є рівень інтеграції України в міжнародні оборонні структури, що відображає здатність держави використовувати можливості ВТС для довгострокового розвитку.

У середньостроковій перспективі розвиток військово-технічного співробітництва України визначатиметься як динамікою міжнародної безпекової ситуації, так і внутрішніми реформами у сфері оборони та промисловості. Одним із ключових напрямів є розширення участі України у спільних оборонних проєктах із провідними державами світу, що дасть змогу не лише отримувати сучасні технології, а й інтегруватися в глобальні виробничі ланцюги.

Значний потенціал має розвиток високотехнологічних сегментів ОПК, зокрема у сфері безпілотних систем, кібербезпеки та військової електроніки. Саме ці напрями відповідають сучасним тенденціям ведення бойових дій і можуть забезпечити Україні конкурентні переваги на міжнародному ринку озброєнь.

Важливим фактором є також поглиблення співпраці з міжнародними організаціями, як-от НАТО та Європейський Союз, що сприятиме подальшій стандартизації та інтеграції українських Збройних Сил у колективні системи безпеки.

Ефективність реалізації цих перспектив значною мірою залежатиме від здатності держави забезпечити стабільність регуляторного середовища, захист інвестицій та розвиток людського капіталу.

Отже, майбутнє військово-технічного співробітництва України пов'язане з переходом до більш складних та інтегрованих форм взаємодії, що поєднують політичні, економічні та технологічні компоненти.

Висновки і перспективи подальших досліджень

Проведене дослідження засвідчило, що військово-технічне співробітництво України у 2022–2025 рр. набуло якісно нового змісту, трансформувавшись із механізму ситуативної допомоги в системний інструмент забезпечення національної безпеки.

Ключовим результатом є встановлення того, що ефективність ВТС визначається взаємодією двох груп чинників — політичних і економічних, які є взаємозалежними. Політичні обмеження можуть стримувати розвиток співробітництва, проте розвинені економічні механізми здатні зменшувати їхній вплив.

Водночас аналіз показав, що стратегічна ефективність ВТС досягається лише за умови переходу до моделі формування спроможностей, що передбачає інтеграцію України в міжнародні оборонні ланцюги, розвиток локалізації виробництва та інституціоналізацію співпраці з партнерами.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з аналізом ефективності конкретних механізмів локалізації, оцінюванням впливу ВТС на економіку України, а також вивченням моделей інтеграції в європейський оборонний простір.

Список використаної літератури

- Бадрак, В. *Оборонно-промисловий комплекс України: стан і перспективи розвитку*. Київ, 2022.
- Верховна Рада України. *Про національну безпеку України*. Закон України 2469-VIII, 21 червня 2018. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>.
- Стратегія національної безпеки України*. Указ Президента України 392/2020. 14 вересня 2020. <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>.
- Центр оборонних стратегій. *Аналітичні матеріали щодо розвитку оборонного сектору України*. 2024.
- Congressional Research Service. *U.S. Security Assistance to Ukraine*. Washington, 2024.
- European Commission. *European Peace Facility: Annual Report 2023*. Brussels, 2024.
- IISS. *The Military Balance 2024*. London: IISS, 2024.
- NATO. NATO Standardization Office. Accessed May 5, 2026. <https://www.nato.int>.
- OECD. *Security and Defence Investment Trends*. Paris, 2023.
- SIPRI. *Trends in International Arms Transfers 2023*. Stockholm: SIPRI, 2024.
- U.S. Department of Defense. *Fact Sheet on U.S. Security Assistance to Ukraine*. 2024.

Bibliography

- Badrak, V. *Oboronno-promyslovyi kompleks Ukrainy: stan i perspektyvy rozvytku*. Kyiv, 2022 [in Ukrainian]. Center for Defense Strategies. *Analytical materials on the development of the defense sector of Ukraine*. 2024 [in Ukrainian].
- Congressional Research Service. *U.S. Security Assistance to Ukraine*. Washington, 2024.
- European Commission. *European Peace Facility: Annual Report 2023*. Brussels, 2024.
- IISS. *The Military Balance 2024*. London: IISS, 2024.
- National Security Strategy of Ukraine*. Decree of the President of Ukraine 392/2020. September 14, 2020. <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037> [in Ukrainian].
- NATO. NATO Standardization Office. Accessed May 5, 2026. <https://www.nato.int>.
- OECD. *Security and Defence Investment Trends*. Paris, 2023.
- SIPRI. *Trends in International Arms Transfers 2023*. Stockholm: SIPRI, 2024.
- U.S. Department of Defense. *Fact Sheet on U.S. Security Assistance to Ukraine*. 2024.
- Verkhovna Rada of Ukraine. *On National Security of Ukraine*. Law of Ukraine 2469-VIII. June 21, 2018. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> [in Ukrainian].

Oleksandr Osadchyi

Colonel, Procurement Department of the Ministry of Defense of Ukraine,
Master's student, "Business Diplomacy and GR Politics",
National University of Kyiv-Mohyla Academy, Ukraine
<https://orcid.org/0009-0007-9499-2715>
Bmwooo40@gmail.com

Yana Zheliabovska

Master in Political Science, Senior Lecturer at the Department of Interdisciplinary Education,
Faculty "Kyiv-Mohyla School of Professional and Continuing Education",
National University of Kyiv-Mohyla Academy, Ukraine
<https://orcid.org/0009-0003-6492-5563>
ya.zheliabovska@ukma.edu.ua

UKRAINE'S MILITARY-TECHNICAL COOPERATION WITH PARTNERS: POLITICAL CONSTRAINTS AND ECONOMIC CAPACITY

Abstract

This article provides a comprehensive analysis of Ukraine's military-technical cooperation (MTC) with international partners in 2022–2025 as a key component of national security in the context of full-scale war. It argues that contemporary MTC has evolved from episodic arms deliveries into an integrated full-cycle support system that includes personnel training, logistics, maintenance and repair, procedural standardization, technology transfer, and elements of industrial cooperation.

The study demonstrates that the effectiveness of MTC is determined by the interaction between two groups of factors: (1) political constraints, including domestic political cycles in partner states, export control regimes, the sensitivity of military technologies, escalation risks, and decision-making procedures; and (2) economic capacity, including Ukraine's ability to sustain the lifecycle of defense systems, develop repair and maintenance infrastructure, diversify financing mechanisms, and localize selected production processes.

Based on the analysis of the United States, the European Union, and Türkiye, the article identifies distinct models of MTC and assesses their implications for Ukraine’s defense capabilities. It concludes that the strategic effectiveness of MTC increases when policy shifts from a “delivery” logic to a “capability” logic, integrating training, maintenance, spare parts, ammunition, and logistics into a unified support framework.

Finally, the article outlines key policy priorities for Ukraine, including strengthening interagency coordination, prioritizing platforms and standards, expanding localization, and institutionalizing long-term cooperation mechanisms.

Keywords: military-technical cooperation, national defense capability, political support, defense industry, interoperability, international partnerships.

Подано / Submitted: 12.04.2026

Схвалено до публікації / Accepted: 14.05.2026

Оприлюднено / Published: 29.05.2026



Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0)